

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรม 7 ประการของภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับเด็กที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7 และ 9 สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

รายการภาพยนตร์การ์ตูนที่แพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7 และ 9 โดยการสุ่มอย่างเฉพาะเจาะจงเฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์ รวม 8 สัปดาห์ จำนวนรายการภาพยนตร์การ์ตูนที่ศึกษาทั้งสิ้นมี 13 เรื่อง 151 ตอน คือ

1. สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เสนอภาพยนตร์การ์ตูน 2 เรื่อง คือ เรื่อง "เสมียร์ฟ แสนกล" แพร่ภาพเฉพาะวันเสาร์ รวม 8 ตอน และเรื่อง "สงครามมนุษย์เหล็ก" แพร่ภาพวันเสาร์และวันอาทิตย์ รวม 16 ตอน
2. สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 เสนอภาพยนตร์การ์ตูน 2 เรื่อง คือ เรื่อง "บาร์บา ปาปาเพื่อนมหัศจรรย์" แพร่ภาพเฉพาะวันเสาร์ รวม 8 ตอน และเรื่อง "ทัชชอยดร์นักกีฬา" แพร่ภาพวันเสาร์และวันอาทิตย์ รวม 16 ตอน
3. สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เสนอภาพยนตร์การ์ตูน 2 เรื่อง คือ เรื่อง "มิกกี้กับ โดแนลด์" แพร่ภาพเฉพาะวันเสาร์ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2531 รวม 7 ตอน และเรื่อง "ขบวนการพิทักษ์โลก" แพร่ภาพเฉพาะวันอาทิตย์ รวม 8 ตอน
4. สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เสนอภาพยนตร์การ์ตูน 7 เรื่อง คือ เรื่อง "หน่วยพิฆาตมาส์ค" แพร่ภาพเฉพาะวันเสาร์ รวม 8 ตอน เรื่อง "นางพญาพันปี" แพร่ภาพวันเสาร์และวันอาทิตย์ รวม 16 ตอน เรื่อง "โรมอน" แพร่ภาพวันเสาร์และวันอาทิตย์ รวม 16 ตอน เรื่อง "คราก่อนบอลล์" แพร่ภาพวันเสาร์และวันอาทิตย์ รวม 2 ตอน (จบภาค 1) และยังมีได้นำเสนอต่อ เรื่อง "เทพธิดาหน้ากากแดง" แพร่ภาพวันเสาร์และวันอาทิตย์ รวม 14 ตอน เริ่มแพร่ภาพวันที่ 22 ตุลาคม 2531 เรื่อง "ผีน้อยคิวทาโร" แพร่ภาพวันเสาร์และวัน

อาทิตย์ รวม 16 ตอน เรื่อง "พลังสายฟ้าลาเซเรียน" แพร่ภาพวันเสาร์และวันอาทิตย์
รวม 16 ตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินจริยธรรมในรายการภาพยนตร์การ์ตูน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับความประหยัด
ความขยันหมั่นเพียร ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที ความมีเหตุผล ความสามัคคี และ
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในรายการภาพยนตร์การ์ตูนว่ามีเนื้อหาจริยธรรม
ดังกล่าวมากน้อยเพียงใด และมีความแตกต่างกันหรือไม่

สรุปผลการวิจัย

รายการภาพยนตร์การ์ตูนที่แพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ มีจำนวนทั้งหมด 13
เรื่อง แยกเป็นตอนได้จำนวน 151 ตอน เนื้อหาจริยธรรมด้านบวกที่ปรากฏมากที่สุด คือ ด้าน
ความสามัคคี รองลงมาได้แก่ ด้านความมีเหตุผล ความเมตตากรุณา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ตามลำดับ ส่วนจริยธรรมด้านลบ ที่ปรากฏมากที่สุดคือ ด้าน
ความเมตตากรุณา รองลงมาได้แก่ ด้านความสามัคคี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีเหตุผล
ความขยันหมั่นเพียร ความกตัญญูกตเวที ความประหยัด ตามลำดับ

จากรายการภาพยนตร์การ์ตูน จำนวน 13 เรื่องนี้ ส่วนใหญ่จะเสนอจริยธรรมด้าน
บวกมากกว่าด้านลบ

การทดสอบความถี่ของความแตกต่างจริยธรรมด้านบวกและด้านลบของภาพยนตร์การ์ตูน
13 เรื่อง ปรากฏว่าจริยธรรมที่มีความแตกต่างกันอยู่ 4 ด้าน คือ ด้านความประหยัด ความ
ขยันหมั่นเพียร ความมีเหตุผล ความสามัคคี นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

รายการภาพยนตร์การ์ตูนที่แพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ มีภาพยนตร์การ์ตูนฝรั่ง
จำนวน 3 เรื่อง ภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่น จำนวน 10 เรื่อง

ผลการทดสอบความแตกต่างของจริยธรรมด้านบวกของภาพยนตร์การ์ตูนฝรั่งกับญี่ปุ่น มีความแตกต่างกันสองด้าน คือ ด้านความขยันหมั่นเพียร และด้านความมีเหตุผล นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนจริยธรรมด้านลบของภาพยนตร์การ์ตูนฝรั่งกับญี่ปุ่น ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอยู่สองด้าน คือ ด้านความขยันหมั่นเพียร และด้านความเมตตากรุณา นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ส่วนจริยธรรมด้านบวกและด้านลบของภาพยนตร์การ์ตูนที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7 และช่อง 9 เสนอนั้นปรากฏว่า

สถานีโทรทัศน์ที่เสนอจริยธรรมด้านบวกมากที่สุด คือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 รองลงมา ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ช่อง 5 และช่อง 7 ตามลำดับ

สถานีโทรทัศน์ที่เสนอจริยธรรมด้านลบมากที่สุด คือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 รองลงมา ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ช่อง 5 และช่อง 7 ตามลำดับ

การทดสอบความแตกต่างจริยธรรมด้านบวกและด้านลบของภาพยนตร์การ์ตูน ที่สถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ นำเสนอปรากฏว่า

สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เสนอจริยธรรมด้านบวกและด้านลบมีความแตกต่างกันเพียงด้านเดียว คือ ด้านความขยันหมั่นเพียร

สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 เสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกและด้านลบไม่มีความแตกต่างกัน

สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกและด้านลบ มีความแตกต่างกันเพียงด้านเดียว คือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกและด้านลบ มีความแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านความกตัญญูตเวที ด้านความมีเหตุผล และด้านความสามัคคี

อภิปรายผล

ภาพยนตร์การ์ตูนที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่เสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านความสามัคคี ความมีเหตุผล และความเมตตากรุณา เนื้อหาจริยธรรมที่เสนอน้อยที่สุด คือ ด้านความประหยัด และความกตัญญูกตเวที จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจริยธรรมด้านบวกและด้านลบพบว่า มีการเสนอจริยธรรมด้านบวกเกี่ยวกับความสามัคคี ความมีเหตุผล ความประหยัด และความขยันหมั่นเพียร มากกว่าด้านลบ การเสนอจริยธรรมเหล่านี้ในด้านบวกมากกว่าด้านลบ นับว่าเป็นสิ่งดีแก่เด็ก ๆ ที่เห็นตัวอย่างที่ดียัง เพราะความสามัคคีเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เป็นการแสดงถึงความพร้อมเพรียง เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของหมู่คณะ และสะท้อนให้เห็นถึงการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ส่วนเนื้อหาจริยธรรมด้านความมีเหตุผลก็แสดงให้เห็นถึงการคิดและการกระทำที่ต้องใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีหลักการ เนื้อหาจริยธรรมด้านความประหยัด และความขยันหมั่นเพียรก็สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องเก็บออม และต้องมูมานะทำงานหนักในวันนี้ เพื่อชีวิตที่ดีกว่าในวันหน้า

สำหรับ เนื้อหาจริยธรรมด้านลบที่ภาพยนตร์การ์ตูน เสนอมากที่สุดคือ ความ เมตตากรุณา ที่เป็น เช่นนี้อาจเป็น เพราะผู้สร้างภาพยนตร์มีความประสงค์จะให้เรื่องราวในภาพยนตร์มีความ ตื่นเต้น สนุกสนาน ทวาดเสียว จึงเสนอเรื่องราวไปในทางโหดเหี้ยมทารุณ ไม่เห็นใจผู้ตกทุกข์ได้ยาก มีแต่จะซ้ำเติมให้หนัก

ข้อเสนอแนะ

1. จากภาพยนตร์การ์ตูนที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ 13 เรื่อง ปรากฏว่าเป็นภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นถึง 10 เรื่อง ภาพยนตร์การ์ตูนฝรั่ง 3 เรื่อง ส่วนภาพยนตร์การ์ตูนของไทยไม่มีเลย เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ชัดเจนว่า สถานีโทรทัศน์ควรจัดทาภาพยนตร์การ์ตูนฝรั่งและญี่ปุ่นที่มีสัดส่วนกันอย่างพอเหมาะ เพื่อมิให้เด็กไทยได้รับแนวความคิดในด้านทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมากเกินไป ในขณะที่เดียวกันก็ควรสนับสนุนส่งเสริมให้คนไทยผลิตภาพยนตร์การ์ตูนที่เป็นของไทย เอกลักษณะไทยมีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย เพื่อที่จะปลูกฝังจริยธรรมด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กไทยโดยตรง

2. สถานีโทรทัศน์ควรจัดหาภาพยนตร์การ์ตูนที่เน้นจริยธรรมด้านบวกให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะภาพยนตร์การ์ตูนที่แพร่ภาพออกอากาศในปัจจุบันส่วนใหญ่มีเนื้อหาจริยธรรมด้านบวก และด้านลบไม่แตกต่างกันเลย ดังนั้นเด็กไทยจึงไม่ได้รับการปลูกฝังจริยธรรมด้านบวกอย่างเด่นชัด จากภาพยนตร์การ์ตูนต่างประเทศ

3. ภาพยนตร์การ์ตูนที่แพร่ภาพออกอากาศควรเน้นจริยธรรมด้านความประหยัด และด้านความกตัญญูต่เวทียให้มากเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจริยธรรมในด้านบวก

4. ในขณะนี้ยังไม่สามารถสร้างภาพยนตร์การ์ตูนในประเทศไทย สถานีโทรทัศน์ควรเลือกเฟ้นภาพยนตร์การ์ตูนที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับเด็กไทย โดยคำนึงถึงประโยชน์ของภาพยนตร์การ์ตูนต่อเด็กไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย